

ЩОДО РЕЗУЛЬТАТІВ САМІТУ «ГРУПИ ДВАДЦЯТИ» ТА ВИСНОВКІВ ДЛЯ УКРАЇНИ

РЕЗЮМЕ

Програма саміту «G-20» 30 листопада-1 грудня 2019 року включала обговорення цілої низки питань, які мали безпосереднє відношення до України (захоплення Росією українських військових суден або т.зв. «керченський інцидент»), або в тій чи іншій мірі зачіпали інтереси України (реформування СОТ, Кліматична угода, Брекзїт тощо).

Сформульовано бачення низки глобальних проблем, що обговорювалися на саміті, з позицій інтересів України. Висловлено рекомендації щодо активізації включення України в обговорення глобальних питань, за перспективою можливої участі в роботі «великої двадцятки».

ЩОДО РЕЗУЛЬТАТІВ САМІТУ «ГРУПИ ДВАДЦЯТИ» ТА ВИСНОВКІВ ДЛЯ УКРАЇНИ

Як відомо, 30 листопада - 1 грудня 2018 року в Буенос-Айресі відбувся черговий саміт т.зв. «групи Двадцяти». Незважаючи на те, що політичні спостерігачі вважають результати саміту найслабшими за уся історію таких зустрічей (успіхом стало навіть саме узгодження фінального Комюніке), на зустрічі обговорювалася низка глобальних питань, які є значущими у тому числі й для України. що я

На жаль, як відомо, представники України цього разу не брали участі в роботі саміту.

1. «Українське питання» фактично стало першим (точніше – позачерговим) на порядку денному, оскільки потрапило до поля зору учасників і спостерігачів ще до формального початку саміту. Йдеться про реакцію провідних політиків світу на т.зв. «керченський інцидент». Привертає увагу демонстративна відмова президента США зустрічатися з В.Путіним до визволення з полону українських моряків. На цій зустрічі планувалося обговорити всю проблематику відносин двох країн, питання контролю над озброєнням в світлі виходу США з Договору про ліквідацію ракет середньої і меншої дальності і ситуацію на Близькому Сході. І хоча випадкова «зустріч на ногах» між ними-таки відбулася, вона звелася лише до повторення вищезгаданої вимоги до Росії. Так само, як і зустрічі з В. Путіним канцлера Німеччини та президента Франції, які були проведені фактично лише для того, щоб заявити про важливість такого звільнення для подальших стосунків між Заходом та Росією. Яка з цих двох тактик виявиться більш ефективною - покаже час. Хоча негайного впливу на позицію В.Путіна вони не справили, про що свідчила його заява для преси стосовно «української провокації» та «продовження війни» при «нинішній владі в Україні».

Реальним результатом розгляду цього питання стало прийняття російською стороною пропозиції А. Меркель щодо обговорення проблеми на зустрічі

спеціальних радників в «норманському форматі». Ця пропозиція була попередньо узгоджена з Президентом України.

На даний момент вже мала місце зустріч помічників лідерів "норманської четвірки" в Берліні 11 грудня 2018 р., під час якої відбулася ґрунтовна розмова про зняття напруженості в Азовському морі, а також досягнуто домовленість про наступну зустріч у січні 2019 р.

2. Зі стратегічної точки зору, не менше значення для України мали питання, які були внесені до порядку денного.

2.1. Майбутнє Світової організації торгівлі, реформування якої лобював Е. Макрон, в той час як Д. Трамп погрожував виходом США з цієї організації взагалі. Зрештою учасники саміту домовилися визнати, що СОТ потребує реформування, проте обговорюватиметься це окремо і більш детально. Таке обговорення буде здійснено спочатку на рівні експертів. Бажано, щоб українські представники також взяли активну участь в таких обговореннях, адже Україна, як свідчить практика, має чимало питань в цій сфері.

Загалом, питання реформування СОТ має значний інтерес для України, адже Україна приєдналася до СОТ, взявши на себе зобов'язання в форматі "СОТ+", який містить і такі зобов'язання, які не поширюються на «старих» членів СОТ, в першу чергу тих, хто отримав членство у порядку, передбаченому для членів ГАТТ. Цей формат був вироблений спеціально для того, щоб спроектувати та спрогнозувати умови Доха-раунду СОТ, націленого на глибшу лібералізацію торгівлі. Проте в умовах призупинення Доха-раунду і часткового перегляду його порядку денного (що має обернутися скороченням обсягу нових домовленостей, ніж це було передбачено на початку переговорного процесу), посилюється ризик того, що і після можливого завершення раунду зобов'язання України будуть суттєво ширшими, ніж зобов'язання багатьох інших країн-членів СОТ. Виходячи з цього, першочерговим завданням для України в переговорах в

рамках Доха-раунду є наполягання на максимально можливо широкому форматі домовленостей, закладеному в порядок денний цього раунду.

Крім того, по завершенні Доха-раунду необхідно буде максимально сприяти розробці програми наступного раунду переговорів з досягненням загального рівня лібералізації ринків всіх країн-членів СОТ на рівні зобов'язань, взятих на себе Україною при приєднанні до цієї організації.

Тобто виникає необхідність в **розробленні дворівневого підходу до висування вимог в СОТ**. На першому рівні необхідно сконцентруватися на досягненні завершальної угоди Доха-раунду. На другому рівні – після закінчення раунду – необхідно буде більш цілеспрямовано прагнути досягти максимально вигідного для країни нового порядку денного щодо подальшої лібералізації режиму світової торгівлі.

Крім того, протягом перших 10 років перебування в СОТ Україна дев'ять разів зверталась зі скаргами до Органу з врегулювання суперечок СОТ. Насамперед активізація цієї діяльності відбулась після агресії Російської Федерації проти України (за період з жовтня 2015 р. Україна подала 6 скарг, 3 з яких проти Російської Федерації). Попри доволі значні часові та фінансові витрати на процес вирішення суперечок в СОТ, Україна зацікавлена в існуванні цього органу. Таким чином доцільно долучитися до дискусій стосовно недопущення блокування його роботи наприкінці 2019 р.

В той же час, слід мати на увазі, що ЄС залишається стійким прихильником багатосторонньої торговельної системи, а Єврокомісія здійснює активні заходи стосовно продовження модернізації СОТ в напрямку її адаптування до глобальних економічних змін на основі мандату, наданого Європейською Радою 28-29 червня 2018 року. В середині вересня 2018 року було опубліковано Концепцію ЄС, яка визначає основні напрямки такої модернізації:

- оновлення правил міжнародної торгівлі, щоб врахувати специфіку сучасної світової економіки;
- зміцнення моніторингової ролі СОТ;

- подолання тупикової ситуації системи врегулювання суперечок у СОТ (яка виникла внаслідок спору між США та Китаєм стосовно деяких повноважень Апеляційного органу – the Appellate Body, а також затримкою у призначенні нового члена на вакантну посаду – без чого роботу даного Органу фактично паралізовано).

Стосовно останнього питання, вже після завершення саміту, на засіданні Генеральної Ради СОТ (12 грудня 2018 року) Європейська Комісія спільно з деякими іншими членами Світової організації торгівлі (СОТ) - Австралією, Канадою, Китаєм, Ісландією, Індією, Кореєю, Мексикою, Новою Зеландією, Норвегією, Сінгапуром та Швейцарією - представила пропозицію щодо конкретних змін для подолання поточної тупикової ситуації в апеляційному органі СОТ.

Система врегулювання суперечок у СОТ за посередництвом її апеляційного органу є ключовим елементом безпеки та передбачуваності багатосторонньої торговельної системи. Без належної системи виконання, багатосторонні правила не можуть ефективно працювати, а отже, якщо не буде знайдено жодного рішення для вирішення поточної тупикової ситуації щодо призначення апеляційного органу, вся система опиниться під загрозою.

Оголошені Єврокомісією пропозиції були спрямовані на вирішення всіх проблем, порушених щодо апеляційного органу СОТ, шляхом:

- Введення нових правил для членів Апеляційного органу, які завершують свою роботу, що чітко визначатимуть, у яких випадках вони можуть залишатись, щоб завершити процес оскарження, над яким вони працюють.
- Забезпечення того, щоб процедура апеляційного розгляду завершувалася вчасно, відповідно до 90-денного терміну, встановленого правилами СОТ, якщо сторони у суперечці не домовляться про інше.
- Пояснення того, що юридичні питання, що підлягають оскарженню до Апеляційного органу, не стосуються трактувань внутрішнього законодавства.

- Встановлення, що Апеляційний орган має розглядати лише питання, необхідні для вирішення суперечки.
- Впровадження щорічних зустрічей між членами СОТ та Апеляційним органом для відкритого обговорення системних питань або тенденцій в сфері юриспруденції.

Одночасно ЄС вніс пропозиції щодо посилення незалежності та неупередженості Апеляційного органу та підвищення його ефективності, які включають єдиний, подовжений з 6 до 8 років термін роботи для членів Апеляційного органу, а також збільшення з 7 до 9 кількості його членів.

У пропозиції також містяться правила, які гарантують, що процес відбору членів Апеляційного органу починатиметься автоматично, коли посада є вакантною.

Втім, Сполучені Штати знову відхилили ці пропозиції, наполягаючи на зміні не лише умов роботи членів Апеляційного органу, але і їхніх повноважень (вважаючи, що вони трактуються занадто широко, що призводить до значних втрат з боку великих корпорацій, угоди між якими піддаються сумніву з боку Апеляційного органу).

2.2. Важливим питанням було ставлення до Паризької кліматичної угоди, щодо якої була висловлена майже одностайна підтримка усіх учасників саміту, крім президента США (Очікувалося, що його міг би підтримати новообраний президент Бразилії Ж.Болсонару, проте він відмовився від участі посилаючись на хворобу – але ймовірно і те, що він не захотів передчасно встрявати у політичну боротьбу на такому рівні, маючи на увазі, що офіційно його повноваження розпочинаються лише з нового 2019 року). Це надало нового імпульсу роботі в зазначеному напрямку, зокрема, Конференції з питань зміни клімату в Катовіце (Польща, 3-15 грудня 2018), яка об'єднала 24-у сесію Конференції Сторін (COP24) Рамкової конвенції ООН зі зміни клімату (*United Nations Framework Convention on Climate Change*), 14-у сесію Конференції Сторін, яка діє як Нарада Сторін Кіотського

протоколу і третю частину першої сесії Конференції Сторін, яка виступає в якості наради Сторін Паризької угоди (СМА 1-3). Конференція також включала 49-е засідання Допоміжного органу для консультування з наукових і технічних аспектів (SBSTA) та сьому частину першої сесії Спеціальної (Ad Hoc) робочої групи з імплементації Паризької угоди (АПА 1-7). Така насиченість програми Конференції засвідчила рішучість світової спільноти щодо продовження роботи із запобігання негативним наслідкам зміни клімату.

Конференція завершила розробку правил для реалізації Паризької угоди з питань зміни клімату в рамках робочої програми Паризької угоди (PAWP), яка, серед іншого, висловлює підтримку ініціативі проведення у 2019 році Кліматичного саміту під егідою ООН.

Серед іншого, представники близько 200 країн домовилися також про прозорі правила визначення та норм концентрації вуглекислого газу в атмосфері, щоб можна було синхронізувати діяльність держав по боротьбі зі зміною клімату.

Особливо запеклі дискусії викликала методика розрахунків при торгівлі квотами на шкідливі викиди (через що завершення саміту, намічене на 14 грудня, перенесли на один день). При цьому Україна висловила готовність переглянути свій національно визначений внесок зі скорочення викидів парникових газів. Незважаючи на те, що досі кліматичні катаклізми завдавали Україні відносно помірковані збитки (хоча в деяких випадках вони і сягали сотен мільйонів доларів, проте це набагато менше, ніж середньорічні втрати, наприклад, Грузії у розмірі 3,5 % ВВП країни), проблема ідентифікації причин зміни глобального клімату та заходів щодо запобігання негативних наслідків цього процесу має величезне значення і відноситься експертами до переліку найбільших загроз у середньостроковій перспективі. Ця проблематика також безпосередньо стосується вибору моделі подальшого економічного розвитку: наскільки реіндустріалізація на національному рівні може спиратися на традиційні галузі, маючи на увазі

можливість виникнення перешкод «непереборної сили» (у вигляді різноманітних обмежень та заборон), а отже необхідність економічного відродження на основі новітньої економіки - «економіки знань» та високих технологій.

2.3. Для України також має значення механізм виходу Великої Британії з ЄС (про що говорила Т.Мей, намагаючись «завербувати» якомога більше союзників), адже, по суті, Україна та Велика Британія можуть опинитися «на рівній відстані» від ЄС, і тоді підхід щодо «чотирьох союзів», які повинні доповнити для України Угоду про асоціацію та ЗВТ з Європейським Союзом¹, можуть бути цікавим і для Британії.

Угода про асоціацію між Україною та ЄС розглядається як новаторська форма зовнішньої дії, яка пропонує новий тип інтеграції без членства в ЄС, для створення глибокої та всеохоплюючої вільної торгівлі (DCFTA). Модель Угоди про асоціацію між Україною та ЄС пропонує багато позитивних аспектів для структури торговельних відносин між ЄС та Великою Британією у формі безмитного доступу товарів та послуг і митного співробітництва. Імміграційне питання вирішується шляхом підпорядкування руху робочої сили лібералізації видачі віз та системі дозволів на роботу. Крім того, модель Угоди між Британією та ЄС повинна включати і такі (притаманні Угоді про Асоціацію України з ЄС) поняття, як конкуренція, державна допомога, антидемпінгове регулювання та механізм державних закупівель. Україна також має можливість брати участь в низці спільних програм ЄС, наприклад, програмах досліджень "Горизонт 2020", а також у діяльності деяких європейських агентств, (зокрема, Європол). Україна також може взяти участь у ширшому комплексі загальних політик ЄС, таких як політика транспорту, довкілля, зайнятості та захисту прав споживачів. Угода передбачає майбутнє

¹ Йдеться про висловлену Президентом України у листопаді 2017 р. тезу про «чотири союзи» - Енергетичний союз, Єдиний цифровий ринок, Митний союз та асоціацію з Шенгенською зоною, на які надалі рохраховує Україна у стосунках з ЄС.

політичне співробітництво у сфері юстиції та внутрішніх справ, а також в питаннях зовнішньої політики, безпеки та оборони.

Практичний інтерес для британської сторони можуть мати також повноваження та досвід роботи Ради Асоціації та Громадянської платформи, які дозволяють оперативно вирішувати проблеми нової системи відносин з Європейським Союзом.

На даний час, мабуть, найбільшу зацікавленість Сторін викликає досвід організації системи перетинання кордону між Україною та Польщею (ЄС), оскільки це пов'язано з дискусією навколо режиму кордону між Великою Британією та Ірландією (ЄС). Слід мати на увазі, що прийняття «м'якого варіанту» «прозорого кордону» свідчатиме про особливі відносини між ЄС та Великою Британією після її виходу з Євросоюзу. Одночасно, умови Угоди про Асоціацію, а тим більше, варіант додаткових «чотирьох союзів» (Митного, Енергетичного, Цифрового та асоціації з Шенгенською зоною) також створюватиме нову модель відносин між ЄС та Україною. А, опинившись разом на аналогічних умовах «особливих відносин» з ЄС, Україна зможе не лише поглибити свої відносини з Британією (а це означає, і з США), але й набути більшої ваги в очах європейських партнерів (і інвесторів).

В цьому контексті слід відзначити важливість вотуму довіри, який отримала Т. Мей у парламентській групі консерваторів (т.зв. «Комітет 1922») 12 грудня 2018 року, що означає збереження за нею лідерства в партії та керівництво Кабінетом Міністрів, а Україні дозволяє розпочати роботу щодо опрацювання спільної позиції стосовно моделі «особливих відносин з ЄС» (яка може стати для України логічним продовженням «політики сусідства» та «східного партнерства» і фактично черговою сходинкою на шляху до повного членства в Євросоюзі).

Викликає занепокоєність офіційна резолюція Європейського парламенту стосовно ходу імплементації Угоди про Асоціацію з Україною, в якій, разом з низкою позитивних моментів (зокрема, фактичного визнанням

Європейської перспективи для України) зазначається, що Україні найближчим часом доведеться вирішувати більш складні завдання євроінтеграції, в той час як «державна підтримка модернізації та реформ страждає з огляду на народне розчарування внаслідок погіршення соціальних умов, невпевненість у майбутньому, незадоволеність політикою реформ уряду, збереження влади олігархів та збереження ендемічної корупції в державних установах», при цьому «підтримка народом України більш тісних відносин з ЄС залишається сильною, але велика частка населення, тим не менш, незадоволена загальним розвитком країни». У зв'язку з цим, європарламентарі виокремили п'ять ключових сфер, на яких Україна повинна зосередитися з метою посилення процесу впровадження Угоди: координація, право власності, визначення пріоритетів, моніторинг та комунікація. З урахуванням результатів власного моніторингу, це дозволяє зробити висновок про те, що **основною проблемою в напрямку впровадження Угоди залишається невизначеність чіткої стратегії євроінтеграційного процесу**. В цьому контексті необхідно звернути увагу на п.57 Резолюції, в якому Україну закликають «терміново призначити свою вітчизняну консультативну групу для впевненості в тому, що за ходом імплементації Угоди про Асоціацію належним чином здійснюється моніторинг організаціями громадянського суспільства».

2.4. Безпосередньо України стосується рішення про розробку глобальних заходів боротьби з корупцією, що створюватиме глобальну антикорупційну систему, спроможну позитивно вплинути на стан корупції в нашій країні. Антикорупційну робочу групи (Anti-Corruption Working Group - ACWG) при «групі Двадцяти» було створено ще у 2010 році, і на 2017-18 рр. план її діяльності передбачав, зокрема, налагодження міжнародної співпраці антикорупційних органів, сприяння транспарентності бенефіціарної власності, підтримку антикорупційних ініціатив як публічного (особливо, стосовно державних закупівель), так і приватного секторів, боротьбу з

хабарництвом, ідентифікацію секторів економіки, особливо вразливих для корупції тощо. Втім, досягти помітних успіхів в цьому напрямку не вдалося, у зв'язку з чим у Буенос-Айресі відбулися навіть публічні акції громадських антикорупційних установ з вимогами посилення дієвої боротьби з корупцією у глобальному масштабі.

Це також дає чудову нагоду для України зробити свій внесок в глобальний анти-корупційний процес, приєднавшись до розробки нового Антикорупційного плану дій «групи Двадцяти» (new G20 Anti-Corruption Action Plan). Зокрема, вагомим внеском могла б стати презентація в рамках засідань G-20 (принаймні, на експертному рівні) української програми запобігання корупції при здійсненні державних закупівель ProZorro.

3. Важлива для України подія в Буенос - Айресі відбулася також поза офіційним порядком денним: вже після завершення саміту Д.Трамп зустрівся з Сі Дзіньпіном, і обидва лідери домовилися поки що зробити «крок назад» у «торговельній війні»: утриматися від запровадження додаткових митних тарифів для китайської продукції (США) та збільшити імпорт американських товарів (КНР). В тактичному плані це означає послаблення загрози глобальної торговельної війни та повернення до політики «економічного націоналізму». Проте не менш важливими є питання стратегії. В цьому плані перспективи втілення «китайської мрії»² (які напряду залежать від стосунків між двома економічними супердержавами) для України мають, навіть, більше значення, аніж стосунки з Росією, приймаючи до уваги той факт, що питання про неможливість приєднання до Євразійського Союзу для України вже остаточно вирішено, а можливість приєднання до глобального китайського проекту «Один пояс, один шлях» (一帶一路) все ще дискутується поміж українськими політиками та

² «Китайська мрія» - офіційно сформульована Китаєм довгострокова стратегія, розрахована до 2049 року, яка спирається на ідею «великого відродження китайської нації». Гео економічна стратегія спирається на проект «Один пояс і один шлях», в якому вбачається засіб об'єднання різних інтеграційних форматів, включаючи ЄАЕС, ШОС, БРІКС, АСЕАН та ЄС.

економістами. У зв'язку з цим виникає необхідність ретельнішого вивчення досвіду та наслідків залучення китайських інвестицій в економіку інших країн (зокрема, Білорусі, Казахстану та країн Африки), а також суті (політичного та економічного вмісту) понять «китайська мрія» (中國夢) та «китайський світ», які лежать в основі зазначеного глобального проекту.

Проте питання про майбутній гео економічний простір (і розташування в ньому України) виникає не лише у зв'язку з переговорами між Д.Трампом та Сі Дзіньпіном. Для України питання розбудови відносин в рамках механізму «великої Двадцятки» має також самостійне значення. У зв'язку з цим, на нашу думку, виникає потреба повернутися до стратегічної мети приєднання України до «групи Двадцяти».

Враховуючи сучасний стан економіки України, ця мета, на перший погляд, може здаватися нереальною, проте навіть, первинний аналіз складу цієї групи (створеної у 1999 році з метою обговорення проблем глобальної економіки на рівні міністрів фінансів та голів центробанків) свідчить про те, що навряд усі країни-члени можуть бути віднесені до провідних світових держав. Скоріше, вони самі представляють різні групи країн, в тому числі, країни, що розвиваються. З іншого боку, формально до «групи 20» не входять високорозвинуті європейські країни (які в цілому представлені Європейською Комісією). Таке опосередковане представництво в «двадцятці» мають і невеликі країни-члени ЄС, економічний потенціал яких не дозволяє їм самим претендувати на входження в G20.

Для оцінки ступеню економічного розвитку традиційно використовується показник рівня ВВП на особу. Проте за цим показником до G20 повинні бути віднесені такі країни як Катар, Сінгапур, Бруней, Ісландія, Бахрейн тощо; в той же час формально не проходять «господар» саміту G-20 Аргентина (57 місце), а також Саудівська Аравія (38 місце), Росія (70), Бразилія (71), Мексика (72), Південно-Африканська республіка (96) та Індонезія (119). *(За рейтингами ООН – але і за іншими оцінками результати не набагато кращі).* Україна в цьому рейтингу займає лише 139 місце. Проте

розташування на вищих позиціях таких африканських країн як Південно-Африканська республіка, Свазіленд і Намібія – рівень життя та економічного розвитку в яких відверто нижчий, аніж в Україні – свідчить скоріше про певні недоліки методології рейтингування, аніж про відсталість України.

Доречно звернути увагу на те, що загальний рівень ВВП України він вище, аніж у Південно-Африканській республіці, Таїланді або Нігерії (яка теж має усі підстави представляти Африканський континент). Таким чином, за економічними параметрами Україна цілком могла би представляти інтереси країн Східної Європи, які поки що не входять до ЄС (країни ГУАМ та деякі балканські країни).

Підбиваючи підсумки аналізу рішень саміту «групи Двадцяти» в Буенос-Айресі, можна констатувати, що а) абсолютна більшість питань, які розглядалися в ході його засідань, становлять безпосередній інтерес для України і б) практично жодне з цих питань не знайшло остаточного вирішення, а отже цілком логічним буде повернення до їхнього розгляду під час наступного саміту G-20 (Японія, Осака, 28-29 червня 2019 року). А це ставить на порядок денний питання про необхідність забезпечення участі делегації України в цьому заході, як для обговорення проблем, які безпосередньо стосуються національних інтересів країни, так і в якості чергового кроку на шляху до майбутнього приєднання України до «групи Двадцяти».

Враховуючи все згадане вище, вважаємо за доцільне:

- 1. Міністерству закордонних справ України** спільно з НІСД підготувати аргументацію та провести консультації з державними органами та впливовими підприємницькими та громадськими колами країн-членів «групи Двадцяти», які можуть виступити ініціаторами або підтримати

ініціативу запрошення Президента України для участі в черговому саміті G-20.

2. **Міністерству економічного розвитку та торгівлі України** спільно з НІСД організувати експертне обговорення варіантів реформування Світової організації торгівлі та опрацювання консенсус-позиції України з цього питання, яке може бути представлене під час роботи саміту «групи Двадцяти» в Японії, а пізніше стати основою для переговорної позиції офіційної делегації України в СОТ.
3. **Антикорупційному Агентству України (НАЗК)** організувати підготовку пропозицій до Антикорупційного плану дій «групи Двадцяти», які можуть бути представлені під час роботи саміту «групи Двадцяти» в Японії.
4. **Міністерству екології та природних ресурсів України** спільно з НІСД опрацювати позицію України стосовно кліматичних змін (включаючи питання екологічної безпеки), яка може бути представлена на Кліматичному саміті 2019 року.
5. **Національному інституту стратегічних досліджень** спільно з **Головним департаментом зовнішньої політики та європейської інтеграції Адміністрації Президента України та Урядовим офісом координації європейської та євроатлантичної інтеграції Секретаріату Кабінету Міністрів України** організувати проведення ситуаційного аналізу ходу імплементації Угоди про Асоціацію між Україною та ЄС з метою опрацювання рекомендацій стосовно вдосконалення Стратегії європейської інтеграції України.

У разі прийняття зазначених пропозицій, НІСД готовий організувати діяльність відповідних робочих груп, або направити своїх представників до складу робочих груп, організованих зазначеними державними органами.

Національний інститут стратегічних досліджень також висловлює готовність приєднатися до інших напрямків роботи державних органів України, спрямованих на поступову інтеграцію України в систему функціонування «групи Двадцяти».

Вик.: Шаров О.М. (286 81 07)